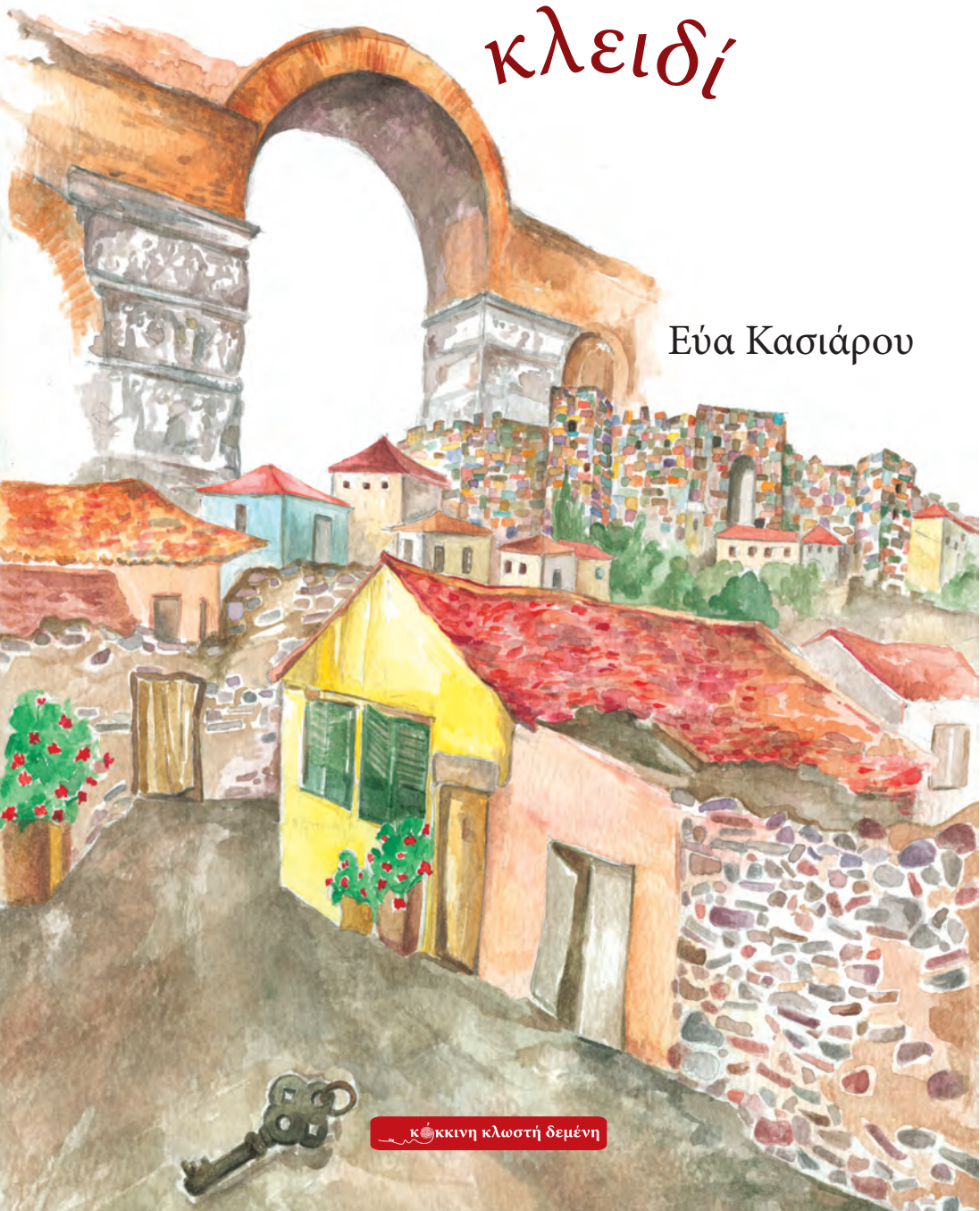

Το ξεχασμένο κλειδί

Εύα Κασιάρου

Τίτλος: Το ξεχασμένο κλειδί
Συγγραφέας: Εύα Κασιάρου
Εικονογράφηση εξωφύλλου: Κανέλλα Στασινοπούλου
Επιμέλεια κειμένων: Δημήτρης Καραδήμας
Τεχνική επιμέλεια: Παναγιώτης Γκότσης

Πρώτη κυκλοφορία: Σεπτέμβριος 2017
ISBN: 978-618-5151-39-3

Εκδόσεις

www.kokkiniklostibooks.gr

Μαιζώνος 20–22, 262 23 Πάτρα
Τηλ.: 2610 226.453
e-mail: kokkiniklosti@gotsis.net.gr

Εκτύπωση – Βιβλιοδεσία: Ταχύτυπο
Τηλ.: 2610 461.780 • e-mail: info@tachytypo.gr

Απαγορεύεται, σύμφωνα με τον Ν. 2121/1993 και το Διεθνές Δίκαιο που ισχύει στην Ελλάδα, η αναδημοσίευση, η αναπαραγωγή, η διασκευή του βιβλίου αυτού με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη.

Περιεχόμενα

Απόκριες 2008 - Φύσηξε ο βαρδάρης.....	5
Η συνάντηση των δύο παιδιών.....	10
Η φωτιά	14
Η πόλη της προσφυγιάς	20
Η κατοχή	25
Άννα και Ιάκωβος.....	27
11 Ιουλίου 1942	30
22 Φεβρουαρίου 1943	34
Νοέμβρης 1959	41
Το ξεχασμένο κλειδί.....	44
Πλατεία Αριστοτέλους.....	51
Αγορά Μοδιάνο.....	55
Τα λουλούδια	60
Βόλτα στην παραλία	64
Ημερολόγιον	72
Στο πάρτι.....	75
21 Φεβρουαρίου 1943	79
Βράδυ στην Άνω Πόλη.....	84
Παρίσι 1946.....	89
Το δαχτυλίδι	93
Πλατεία Ναυαρίνου.....	98
Θεσσαλονίκη όμορφη γλυκιά	110
Δύο μήνες σχεδόν μετά.....	113
Χριστούγεννα της ίδιας χρονιάς.....	117
Επίλογος.....	119

Απόκριες 2008

Φύσηξε ο βαρδάρης

Οεντεκάχρονος Χρήστος Αχτάρης άνοιξε τα μάτια του την ώρα που το ξυπνητήρι του έδειχνε 15.45. Το δωμάτιό του έβλεπε στην πολυσύχναστη οδό Μητροπόλεως της Θεσσαλονίκης. Παρόλο που είχε διπλά τζάμια στην μπαλκονόπορτά του, ο θόρυβος ενός αυτοκινήτου που μάρσαρε έφτασε μέχρι τον τρίτο όροφο της παλιάς πολυκατοικίας που έμενε, μπήκε από τα διπλά τζάμια και ενόχλησε τα αυτιά του.

Ο μεσημεριανός ύπνος ήταν για αυτόν συνήθεια από τότε που ήταν πολύ μικρός. Τον βοηθούσε να έχει ενέργεια την υπόλοιπη μέρα. Και εκείνη την Παρασκευή του Μάρτη, παραμονές της Καθαρής Δευτέρας, είχε ανάγκη από ενέργεια, γιατί ήταν σίγουρος ότι το βράδυ θα ξενυχτούσε μαζί με τον φίλο του τον Μανόλη από την Αθήνα, που είχε να τον δει από το καλοκαίρι. Το αεροπλάνο που θα τον έφερνε από την πρωτεύουσα σε λίγη ώρα θα προσγειωνόταν στο αεροδρόμιο «Μακεδονία». Η ανυπομονησία του για τη συνάντησή τους ήταν μεγάλη.

Τα δύο παιδιά γνωρίστηκαν πριν από ένα χρόνο σε καλοκαιρινή κατασκήνωση της Χαλκιδικής. Κάθε καλοκαίρι ο Μανόλης περνούσε

τις διακοπές του με τους παππούδες του σε ένα ορεινό χωριό της Πιερίας. Αλλά την προηγούμενη χρονιά είχε ζητήσει από τους γονείς του να τον γράψουν σε μια κατασκήνωση. Ήθελε να ξεφύγει λίγο από τον κλοιό των παππούδων και των γονιών και να περάσει μερικές μέρες με παιδιά της ηλικίας του. Η γνωριμία των δύο αγοριών κατέληξε σε δυνατή φιλία. Το τριήμερο της Καθαρής Δευτέρας είχαν αποφασίσει να φιλοξενηθεί ο Μανόλης στο σπίτι του Χρήστου στη Θεσσαλονίκη.

Η Φάτσα, ένα σκυλάκι μαύρο ράτσας κανίς, ξαπλωμένο στην άκρη του κρεβατιού του, μόλις τον είδε να σηκώνεται από το κρεβάτι τον χαιρέτησε με ένα γάβγισμα. Ο Χρήστος ντύθηκε γρήγορα και βγήκε από το δωμάτιό του. Στο σαλόνι καθόταν ο πατέρας του διαβάζοντας την εφημερίδα του και πίνοντας τον απογευματινό καφέ του.

«Θα με πας;» τον ρώτησε και χασμουρήθηκε.

«Φυσικά. Μόνος σου θα πας;»

«Θα πάρουμε μαζί μας και τη Φάτσα» είπε ο Χρήστος.

Η φωνή της κυρίας Νόρας, της μητέρας του, ακούστηκε στοργική από την κουζίνα.

«Να ντυθείς καλά. Έξω φυσάει. Κάνει κρύο. Να φορέσεις και το κασκόλ σου. Μάρτης γδάρτης, που λένε. Χθες ζέστη, σήμερα κρύο».

«Αμάν, ρε μάνα... Μωρό δεν είμαι για να με λες συνέχεια τι να φορέσω. Όταν είχα γενέθλια, πριν μια βδομάδα, εσύ με έλεγες: "Μεγάλωσες πια, αγόρι μου"».

«Εγώ θα σε λέω και ας μην είσαι μωρό».

«Τώρα που θα έρθει ο Μανόλης, να προσπαθήσουμε να μη μιλάμε με το με και το σε, γιατί μπορεί να μας κοροϊδεύει ή να μην καταλαβαίνει τι θέλουμε να πούμε» είπε έπειτα από σκέψη ο Χρήστος απευθυνόμενος στους γονείς του.

«Εδώ στη Θεσσαλονίκη έτσι μιλάμε. Δεν μπορώ να μιλήσω διαφορετικά» του απάντησε προσποιούμενη τη νευριασμένη η μητέρα του.

«Δε μιλάνε όμως έτσι στην πρωτεύουσα» είπε με έντονο ύφος αυτή τη φορά ο Χρήστος.

«Μπορεί ο Μανόλης να μένει στην πρωτεύουσα, αλλά εμείς μένουμε στη συμπρωτεύουσα. Στη δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της Ελλάδας. Δε χαλάει την εικόνα της πόλης μας κανένα με και σε».

«Μην αρχίζεις πάλι τα ίδια, ρε μαμά. Το ξέρω ότι τη λατρεύεις αυτή την πόλη» είπε αγανακτισμένος ο Χρήστος, που είχε ακούσει πολλές φορές από τη μητέρα του κολακευτικά λόγια για την πόλη τους.

Η κυρία Νόρα έφτασε στο σαλόνι με ένα τoστ στο χέρι.

«Κώστα, σε παρακαλώ, μπορείς να σηκώσεις τις γλάστρες που έπεσαν στο μπαλκόνι από τον αέρα; Τι βαρδάρης και αυτός σήμερα! Ελπίζω να μην έχει πρόβλημα η πτήση του φίλου σου από την Αθήνα».

«Λες; Αμάν... Αν ζούσαμε κάπου αλλού, δε θα είχαμε Αξιώτη» είπε με παράπονο ο Χρήστος και ζάρωσε τα φρύδια του.

«Ποιος είναι αυτός;» ρώτησε με απορία η κυρία Νόρα.

«Άιντε... Ο βαρδάρης λέγεται αλλιώς και Αξιώτης».

«Καλά, άσε τώρα τα λόγια και φόρα μπουφάν. Πάτε στο αεροδρόμιο και σας περιμένω. Έχω ετοιμάσει και φαγητό για τον Μανόλη. Τον επιθύμησα και εγώ. Χαίρομαι που είστε φίλοι».

«Πριν φύγουμε, θα σου βάλω το τραγούδι *Φύσηξε ο βαρδάρης* του Νίκου Παπάζογλου που σου αρέσει».

Ο Χρήστος έβαλε ένα σιντί στο ηχοσύνολο του σαλονιού και η μελωδική φωνή του τραγουδοποιού σκόρπισε στο σπίτι.

Φύσηξε ο βαρδάρης και καθάρισε
Ἕλιος λες και τελείωσε ο χειμώνας

.....

Πριν να σε χορτάσουνε τα μάτια μου
σε άρπαξε θαρρείς το λεωφορείο
κι έμεινα να κοιτώ καθώς χανόσουνα
κι έφτανε ως το κόκαλο το κρύο.

Το τραγούδι αυτό ήταν αρκετά αρεστό και στον Χρήστο. Όση ώρα ακουγόταν, το σιγοτραγουδούσε και στο τέλος σκέφτηκε: Σιγά μην καθόμουν να ξεπαγιάσω για να την κοιτώ πώς φεύγει. Μπριιιι, πάγωσα και μόνο με την ιδέα.

«Ξέρεις πόσοι σημαντικοί συνθέτες έχουν γράψει τραγούδια για τη Θεσσαλονίκη;» αναφώνησε η μητέρα του χαρούμενη. «Φαντάσου ότι ο Τσιτσάνης μέσα σε δώδεκα στίχους μιλάει για τις επτά περιοχές της Θεσσαλονίκης, τις πιο διάσημες και πολυσύχναστες από τους κοσμοπολίτες της εποχής. Από τα πιο γνωστά τραγούδια του ρεμπέτικου ρεπερτορίου».

Η κυρία Νόρα άρχισε να τραγουδά και από δίπλα της ο Χρήστος προσπαθούσε να ακολουθήσει τα λόγια.

Πάμε τσάρκα πέρα στο Μπαξέ-Τσιφλίκι,
κούκλα μου γλυκιά απ' τη Θεσσαλονίκη

.....

Πάμε τσάρκα πέρα στο Καραμπουρνάκι
να τα πιούμε μια βραδιά στο Καλαμάκι
κι αποκεί στο Μπεχτσινάρι, σε φίνο ακρογιαλί
να σου παίξω φίνο μπαγλαμά...

«Αχ! Στην πιο τραγουδισμένη πόλη μένουμε, αγόρι μου» είπε καμαρώνοντας η κυρία Νόρα και αγκάλιασε τρυφερά τον γιο της. «Πόσο σε αγαπώ, παλικάρι μου!»

Όταν τελείωσε με τη δουλειά που του ανέθεσε η γυναίκα του, ο κύριος Κώστας, κοιτώντας τον γιο του, είπε:

«Θα φύγουμε; Τι λες;»

«Όχι αν δε φορέσει το μπουφάν του» επέμεινε η κυρία Νόρα.

Ο Χρήστος, αν και τον εκνεύριζαν οι εντολές της μητέρας του, φόρεσε το χοντρό του μπουφάν και το κασκόλ. Έβαλε το λουρί στον λαιμό της Φάτσας και παρουσιάστηκε μπροστά στον πατέρα του. Αυτός του χάιδεψε τα μαλλιά.

«Φοράω και εγώ μπουφάν και φύγαμε. Δε νομίζω να έχει τέτοια ώρα κίνηση».

Τα μάγουλα και των δυο κοκκίνισαν από τον κρύο αέρα στη διαδρομή για το αυτοκίνητο.

«Μπαμπά, είπα τον Μανόλη αν καθυστερήσουμε να μας περιμένει στην είσοδο του αεροδρομίου».

«Είπες του Μανόλη. “Δάσκαλε που δίδασκες” είσαι. Σ’ εμάς λες να μιλάμε πρωτευουσιάνικα και εσύ συνεχίζεις να μιλάς με το με και το σε. Μην ανησυχείς. Θα φτάσουμε στην ώρα μας».

